

ט א ב מיי פיעט מהל' שנת
גלה ח וינו:
ג ד מיי פייג' סג הלכה
כא:
יא ה מיי סג הל' טו:

מוסף רש"י

השוטב. שמה שמי בכרכר
שקורין ריו"ל (עילוי ענה).
והמדקדק. כשטמות שוט
העירי מסה ככרכר עליו
במקומות ליטבו שלא היא
מתוך יזמיר מדי, שהמטמה
מעבכמו מתחברי יפה עם
האני (סעיף).

מוסף תוספות

א. [דמייין] בנועד וחויר
ונורי. מוס' הלש' ש.
ב. ממילתייהו דרב
והמדקדק. כשטמות שוט
העירי מסה ככרכר עליו
במקומות ליטבו שלא היא
מתוך יזמיר מדי, שהמטמה
מעבכמו מתחברי יפה עם
האני (סעיף).

רבינו חננאל

וחיי' לה לזה הכי, והא
הכנסה תולדה הדומה
היא כריתן בחשבון אבות
מלאכת המוציא מרשות
לרשות. ואע"ג ואיך מנת
בתיחיל מסכת זו תנא
כל עיקר חצי ממונתו
הוצאה קרי לה, מיהא דהא
אב (מחרת) [וחמד] תולדה.
אית' ואת' שתיס' שתיס'
ונמצא מחייב אתולדה
במקום אב דיידי, והנניא
ר' אומר דברים תולדות,
אלה הדברים לי"ט מלאכת
שמונה לו למשה מסיני,
וכל מאן דאית' ביה
חילוק מלאכות (וחילולו
הן אבות והשאר תולדות,
ואוקמנא דאית' מחייב
אתולדה במקום אב דיידי
אלא על האב, ועל אתולדה
דידיה לא מחייב אלא חדא.
ואיל רב יוסף לרב חסדא
מר הא שמתנא דרב יהודה
אמר שמואל אדר' מתני
לה וקשיא ליה, (לא) רב
יהודה אמר שמואל לא קתני
לה אדר' כלל אלא אדר'
יהודה מתני לה, והנניא
הזורק מרה"ר לרה"ר ועובר
ד' אמות ברה"ר ר' יהודה
מחייב וחקמים פוטרין. אמר
רב יהודה אמר שמואל
מחייב היה ר' יהודה שתיס'
אחת משום הוצאה מרשות
לרשות ואחת משום מפידי
ד' אמות ברה"ר. ודחיקן
ממאי דלמא ר' יהודה חדא
הוא מחייב כנון דמי' עם
דנפקא לרה"ר תינח, ובהא
פליגי ר' יהודה סבר כיון

למימרא דמחייב רבי אתולדה במקום אב והתניא ב'ו'. הקשה ה"ר פור"ת מנח' ליה דמחייב אתולדה במקום אב דילמא הא דמחייב שמים היינו כשגודע לו וזור וגודע לו ובפלוגתא דר' יוחנן וריש לקיש ודמחייב אפילו בזולא והזילא בהעלס אחת ואורי' לאס כן^א לא היה רב יהודה משמיענו שום חידוש שחייב שמים^ב ועל כרחיק אחא לאשמעינן דרבי מחייב אתולדה במקום אב: א"ל ס"ד דתניא ר' יהודה מוסיף ב'ו'. לפי מאי דקס"ד דטעמא דרבי יהודה משום דמחייב אתולדה במקום אב אמאי נקט טפי שזבט ומדקדק איכא למימר דס"ד דרבנן נמי מחייב אתולדה במקום אב ולא פליגי אלא שזבט ומדקדק ואמרי דלאו היינו מולדה אלא היינו ממנ' מייסך ואורג אי נמי לא מחייבי רבנן אתולדה במקום אב ולדבריו דרבי יהודה קאמר^ג:
מאי לאו דעברינהו לתריויהו בהרי הדדי. אין הלשון מיושב דמשמע דלמסקנה לא קאי הכי וזה אינו דלמסקנה נמי דמפ' דר' יהודה חשיב להן אבות מיירי נמי דעדיניהו לתריויהו כהני דלדי דלאי דעזבד האלי לחודיה והאי לחודיה כדגרסינן בכמה ספרים דלא לא הוה פליגי רבנן עליה דמיסוך ליה דמשום מולדה הוה מחייבי^ד ואומר ר"י דאין למחוק ופשיט גרסינן ליה וה"ל פ' עולס דעבדה האי לחודיה והאי לחודיה^ה ופליגי שזבט ולענין תורפה במקום אב הורדך^ו ומס' בלש"ט. י. ה"ל חש"א ומוסר'ס. י. רתה. מוס' הלש' ה. כלומר אפילו כי האי גוונא תוכל להחמיד פליגנא דר' יהודה ורבנן ולא בשונג אלא. מוס' הלש' ז. ד' צדיק להתרות על המלאכה בשביל האב. מוס' הלש' א. הני נמי אבות. מוס' הלש' ח. הם עצמם. מוס' הלש' ט. אבות. מוס' הלש' יו.

דברים הדברים אלה הדברים. גבי שבת דכתיב זיוקהל אלה הדברים אשר לזה וגו' ד' דברים משמע מרין ה"א מרבי חד הא תלת אלה בגימטריא תלתין וש אלו ל"ט כו' ומניינה למה לי על כרחיק לדעת כמה חטאות אדם מתחייב בהעלס אחד על השבת ואי מחייב אתולדה במקום אב זכר ליה רב יוסף. לרב חננל: מר מסני לה. להא דרב יהודה אמר שמואל מחייב היה רבי שמים האל יהודה לזו אהא ארמה אלף אדר' יהודה ממני לה ולא קשיא ליה דלא אשכחן בעלמא דפטור ר"י אתולדה במקום אב: מרה"י לה"ר ועזר ד' אמוס כרה"ר. קודם שנתנו דליכא תרמי הולאה חריקה ארבע אמות: ה"ג ואחת משום העברה. ורבנן פטרי אהעברה משום דלא קצירא להו קלוטה כמה שהנחה ותהי כמי שהנחה משיימה צפתה וחזרה ועסקרה ונחה לסוף ד' בכל חייב הוא משום הולאה: ואיפעציד ליה מהשצטו. שניה ביציאתה מיד הלכן חייב משום הולאה אבל משום העברה לא מחייב ואע"ג דחשיב ליה כמה שהנחה ועסקרה והנחה משום הולאה במקום אב אפילו ר' יהודה לא מחייב, ובהכי סליקא שפעתי. ואע"ג דטרה למפשט מהא דתניא ר' יהודה מוסיף אף השוטב והמסקנה מכלל דהני תולדות נהנה, ור' יהודה מחייב אתולדה במקום אב, דהויא היא. ואוקמנא הני לר' יהודה אבות ניהו ומוסיף להו בהדי אבות. ואוקמוה רבה רוב יוסף דלא הוה מחייב רבי יהודה אלא אחת. ואיל רבינא לרבא למאי דסליק אייתין מעיקרא דמחייב ר' יהודה שמים, אי האי וזרק דעתו שתנוח עם יציאתה לרה"ר ואין דעתו להפכה ד' אמות ברה"ר אע"ג דסליק קלוטה כמי שהנחה, בהעברה לא מחייב, דהא לא נתכוון להחייב ד' אמות ברה"ר, דהא לא מחייב אלא על מחשבתו, וזכור דאמר הפנה חפציו מותר לזיות ומלך לעילוי וחזריא לרה"ר פטור שלא היתה עקירה משעה ראשונה לכן. ושני ליה רבא לרבינא באומר הריני חפצני ומתני כל מקום שנוח בו הוא רבני, דכל היכא דהא אמרין הרי נעשית מחשבתו. פשיטא נתכוון לזרוק שמונה אמות וזרק ד' הרי כתב שם משמעון וחייב. ואוקמנא מי דמי, התם כמה דלא כתב שם אי מיכתיב ליה שמעון וכאלו מתחלה כך היתה מחשבתו [ולכתוב שם ואחריינין ונהנה נעשית מחשבתו ולפיכך חייב, אבל זורק מי לא יכול לזרוק חיי' בבת אחת כי לא יניח ביעיניו כלל, ונחת. נתכוון לזרוק ד' אמות זורק ח' חייב, אם אמר כל מקום שתרצה תנח. וכבר פרשנא בבבא קמא בפרק כיצד הרגל בסופו, דקתי התם בפירושא אם אמר כל מקום שתרצה תנח אן, ואיל לא לא מחייב. ת"ד [וחזיק] מרה"ר לרה"ר ויהי באמצע ד' אמות חייב,

דברים הדברים אלה הדברים. גבי שבת דכתיב זיוקהל אלה הדברים אשר לזה וגו' ד' דברים משמע מרין ה"א מרבי חד הא תלת אלה בגימטריא תלתין וש אלו ל"ט כו' ומניינה למה לי על כרחיק לדעת כמה חטאות אדם מתחייב בהעלס אחד על השבת ואי מחייב אתולדה במקום אב זכר ליה רב יוסף. לרב חננל: מר מסני לה. להא דרב יהודה אמר שמואל מחייב היה רבי שמים האל יהודה לזו אהא ארמה אלף אדר' יהודה ממני לה ולא קשיא ליה דלא אשכחן בעלמא דפטור ר"י אתולדה במקום אב: מרה"י לה"ר ועזר ד' אמוס כרה"ר. קודם שנתנו דליכא תרמי הולאה חריקה ארבע אמות: ה"ג ואחת משום העברה. ורבנן פטרי אהעברה משום דלא קצירא להו קלוטה כמה שהנחה ותהי כמי שהנחה משיימה צפתה וחזרה ועסקרה ונחה לסוף ד' בכל חייב הוא משום הולאה: ואיפעציד ליה מהשצטו. שניה ביציאתה מיד הלכן חייב משום הולאה אבל משום העברה לא מחייב ואע"ג דחשיב ליה כמה שהנחה ועסקרה והנחה משום הולאה במקום אב אפילו ר' יהודה לא מחייב, ובהכי סליקא שפעתי. ואע"ג דטרה למפשט מהא דתניא ר' יהודה מוסיף אף השוטב והמסקנה מכלל דהני תולדות נהנה, ור' יהודה מחייב אתולדה במקום אב, דהויא היא. ואוקמנא הני לר' יהודה אבות ניהו ומוסיף להו בהדי אבות. ואוקמוה רבה רוב יוסף דלא הוה מחייב רבי יהודה אלא אחת. ואיל רבינא לרבא למאי דסליק אייתין מעיקרא דמחייב ר' יהודה שמים, אי האי וזרק דעתו שתנוח עם יציאתה לרה"ר ואין דעתו להפכה ד' אמות ברה"ר אע"ג דסליק קלוטה כמי שהנחה, בהעברה לא מחייב, דהא לא נתכוון להחייב ד' אמות ברה"ר, דהא לא מחייב אלא על מחשבתו, וזכור דאמר הפנה חפציו מותר לזיות ומלך לעילוי וחזריא לרה"ר פטור שלא היתה עקירה משעה ראשונה לכן. ושני ליה רבא לרבינא באומר הריני חפצני ומתני כל מקום שנוח בו הוא רבני, דכל היכא דהא אמרין הרי נעשית מחשבתו. פשיטא נתכוון לזרוק שמונה אמות וזרק ד' הרי כתב שם משמעון וחייב. ואוקמנא מי דמי, התם כמה דלא כתב שם אי מיכתיב ליה שמעון וכאלו מתחלה כך היתה מחשבתו [ולכתוב שם ואחריינין ונהנה נעשית מחשבתו ולפיכך חייב, אבל זורק מי לא יכול לזרוק חיי' בבת אחת כי לא יניח ביעיניו כלל, ונחת. נתכוון לזרוק ד' אמות זורק ח' חייב, אם אמר כל מקום שתרצה תנח. וכבר פרשנא בבבא קמא בפרק כיצד הרגל בסופו, דקתי התם בפירושא אם אמר כל מקום שתרצה תנח אן, ואיל לא לא מחייב. ת"ד [וחזיק] מרה"ר לרה"ר ויהי באמצע ד' אמות חייב,

דברים הדברים אלה הדברים. גבי שבת דכתיב זיוקהל אלה הדברים אשר לזה וגו' ד' דברים משמע מרין ה"א מרבי חד הא תלת אלה בגימטריא תלתין וש אלו ל"ט כו' ומניינה למה לי על כרחיק לדעת כמה חטאות אדם מתחייב בהעלס אחד על השבת ואי מחייב אתולדה במקום אב זכר ליה רב יוסף. לרב חננל: מר מסני לה. להא דרב יהודה אמר שמואל מחייב היה רבי שמים האל יהודה לזו אהא ארמה אלף אדר' יהודה ממני לה ולא קשיא ליה דלא אשכחן בעלמא דפטור ר"י אתולדה במקום אב: מרה"י לה"ר ועזר ד' אמוס כרה"ר. קודם שנתנו דליכא תרמי הולאה חריקה ארבע אמות: ה"ג ואחת משום העברה. ורבנן פטרי אהעברה משום דלא קצירא להו קלוטה כמה שהנחה ותהי כמי שהנחה משיימה צפתה וחזרה ועסקרה ונחה לסוף ד' בכל חייב הוא משום הולאה: ואיפעציד ליה מהשצטו. שניה ביציאתה מיד הלכן חייב משום הולאה אבל משום העברה לא מחייב ואע"ג דחשיב ליה כמה שהנחה ועסקרה והנחה משום הולאה במקום אב אפילו ר' יהודה לא מחייב, ובהכי סליקא שפעתי. ואע"ג דטרה למפשט מהא דתניא ר' יהודה מוסיף אף השוטב והמסקנה מכלל דהני תולדות נהנה, ור' יהודה מחייב אתולדה במקום אב, דהויא היא. ואוקמנא הני לר' יהודה אבות ניהו ומוסיף להו בהדי אבות. ואוקמוה רבה רוב יוסף דלא הוה מחייב רבי יהודה אלא אחת. ואיל רבינא לרבא למאי דסליק אייתין מעיקרא דמחייב ר' יהודה שמים, אי האי וזרק דעתו שתנוח עם יציאתה לרה"ר ואין דעתו להפכה ד' אמות ברה"ר אע"ג דסליק קלוטה כמי שהנחה, בהעברה לא מחייב, דהא לא נתכוון להחייב ד' אמות ברה"ר, דהא לא מחייב אלא על מחשבתו, וזכור דאמר הפנה חפציו מותר לזיות ומלך לעילוי וחזריא לרה"ר פטור שלא היתה עקירה משעה ראשונה לכן. ושני ליה רבא לרבינא באומר הריני חפצני ומתני כל מקום שנוח בו הוא רבני, דכל היכא דהא אמרין הרי נעשית מחשבתו. פשיטא נתכוון לזרוק שמונה אמות וזרק ד' הרי כתב שם משמעון וחייב. ואוקמנא מי דמי, התם כמה דלא כתב שם אי מיכתיב ליה שמעון וכאלו מתחלה כך היתה מחשבתו [ולכתוב שם ואחריינין ונהנה נעשית מחשבתו ולפיכך חייב, אבל זורק מי לא יכול לזרוק חיי' בבת אחת כי לא יניח ביעיניו כלל, ונחת. נתכוון לזרוק ד' אמות זורק ח' חייב, אם אמר כל מקום שתרצה תנח. וכבר פרשנא בבבא קמא בפרק כיצד הרגל בסופו, דקתי התם בפירושא אם אמר כל מקום שתרצה תנח אן, ואיל לא לא מחייב. ת"ד [וחזיק] מרה"ר לרה"ר ויהי באמצע ד' אמות חייב,

א) לעיל ע. עז. מיתלח פ' ויקהל ט' לעיל ע"ה: א) ז"ק כו: ד' ו [נסח] ט' ששנות לה: ו) [לעיל ע"ה]:

רבינו חננאל

והני' לה לזה הכי, והא הכנסה תולדה הדומה היא כריתן בחשבון אבות מלאכת המוציא מרשות לרשות. ואע"ג ואיך מנת בתחילת מסכת זו תנא כל עיקר חצי ממונתו הוצאה קרי לה, מיהא דהא אב (מחרת) [וחמד] תולדה. אית' ואת' שתיס' שתיס' ונמצא מחייב אתולדה במקום אב דיידי, והנניא ר' אומר דברים תולדות, אלה הדברים לי"ט מלאכת שמונה לו למשה מסיני, וכל מאן דאית' ביה חילוק מלאכות (וחילולו הן אבות והשאר תולדות, ואוקמנא דאית' מחייב אתולדה במקום אב דיידי אלא על האב, ועל אתולדה דידיה לא מחייב אלא חדא. ואיל רב יוסף לרב חסדא מר הא שמתנא דרב יהודה אמר שמואל אדר' מתני לה וקשיא ליה, (לא) רב יהודה אמר שמואל לא קתני לה אדר' כלל אלא אדר' יהודה מתני לה, והנניא הזורק מרה"ר לרה"ר ועובר ד' אמות ברה"ר ר' יהודה מחייב וחקמים פוטרין. אמר רב יהודה אמר שמואל מחייב היה ר' יהודה שתיס' אחת משום הוצאה מרשות לרשות ואחת משום מפידי ד' אמות ברה"ר. ודחיקן ממאי דלמא ר' יהודה חדא הוא מחייב כנון דמי' עם דנפקא לרה"ר תינח, ובהא פליגי ר' יהודה סבר כיון